

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

EĞLENCE HİZMETLERİ

RESİM VE EL İŞİ ETKİNLİKLERİ

ANKARA, 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. BOYA ÇALIŞMALARI	3
1.1. Boya Çeşitleri.....	3
1.2. Malzeme Özellikleri.....	4
1.3. Uygulamada Dikkat Edilecek İlkeler.....	4
1.4. Boya Çalışmalarını Uygulama	5
UYGULAMA FAALİYETİ	16
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	19
2. KÂĞIT İŞLERİ	19
2.1. Kâğıt İşleri Etkinlikleri	19
2.2. Malzeme Özellikleri.....	19
2.3. Uygulamada Dikkat Edilecek İlkeler.....	20
2.4.Kâğıt İşleri Çalışmalarını Uygulamak	20
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	26
3. KOLAJ ÇALIŞMALARI (Artık Materyallerle Çalışma)	26
3.1. Artık Malzemelerin Özellikleri	26
3.2. Artık Malzemelerin Çeşitleri	26
3.3. Artık Malzemelerden Yapılabilecek Etkinlikler	27
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	32
4. YOĞURMA MADDELERİ.....	32
4.1. Çeşitleri.....	32
4.2. Uygulamada Dikkat Edilecek İlkeler.....	35
4.3. Yoğurma Maddeleri Çalışmalarını Uygulamak.....	35
UYGULAMA FAALİYETİ	36
MODÜL DEĞERLENDİRME	39
CEVAP ANAHTARLARI	41
ÖNERİLEN KAYNAKLAR.....	43
KAYNAKÇA	44

AÇIKLAMALAR

KOD	211GS0047
ALAN	Eğlence Hizmetleri
DAL/MESLEK	Çocuk Animatörlüğü
MODÜLÜN ADI	Resim ve El İşi Etkinlikleri
MODÜLÜN TANIMI	Eğlence hizmetleri departmanında aktivitelere katılan çocuklarla yapılacak çalışmanın tekniğine ve çocukların gelişim özelliklerine uygun resim ve el işi etkinliklerini uygulayabilmeyi amaçlayan bir öğrenme metaryalidir.
SÜRE	40/ 32
ÖN KOŞUL	Ön koşul yoktur.
YETERLİK	Yapılacak aktivitenin özelliğine uygun resim ve el işi etkinliklerini uygulamak.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Uygun ortam sağlandığında eğlence hizmetleri departmanında aktivitelere katılan çocuklarla yapılacak çalışmanın tekniğine ve çocukların gelişim özelliklerine uygun resim ve el işi etkinliklerini uygulayabileceksiniz. Amaçlar: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocuk klübünde aktivitelere katılan çocuklarla boyama tekniğine ve çocukların gelişim düzeyine uygun olarak boya çalışmalarını uygulayabileceksiniz. ➤ Çocuk klübüne katılan çocuklarla kâğıt işlerini tekniğine uygun olarak uygulayabileceksiniz. ➤ Çocuk klübüne katılan çocuklarla kolaj çalışmalarını çocukların gelişim özelliklerine uygun olarak uygulayabileceksiniz. ➤ Çocuk klübüne katılan çocuklarla yoğurma maddelerini, çocukların gelişim özelliklerine uygun olarak uygulayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Atölye, sulu boya, pastel boya, parmak boyası, tutkallı boya, çeşitli kâğıtlar(resim kâğıdı, fon kartonu, el işi kâğıdı vb. kâğıtlar) makas, yapıştırıcı, çeşitli artık malzemeler (pamuk, kâğıtlar, kutu kapakları, mercimek, nohut, fasulye gibi bakliyatlar) pano, tuz seramiği, kâğıt hamuru, kil, plastrin.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendirebileceksiniz. ➤ Modül sonunda kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla, öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Çocuklar; dış dünyayı algılayış biçimlerini ve duygularını en iyi el işleri ile aktarabilirler.

Çocukların kazandığı deneyimler, onun temel becerileri kazanması açısından büyük önem taşır. Bu çalışmalar el-göz koordinasyonu sağlamada, dolayısıyla el becerilerini geliştirmede önemli rol oynar. Değişik malzemelerle karşılaşma, yeni teknikler kullanma, malzeme seçmede özgürlük ve zaman sınırlaması olmaksızın yapılan çalışmalar çocukları hem mutlu eder, hem de onların yaratıcılıklarını geliştirir.

Çocukların eğitiminde etkisi göz ardı edilemeyen eğitimcilerin; çocukların yaş ve gelişimlerini çok iyi bilmeleri ve buna göre hangi etkinlikleri seçeceklerini, nasıl bir öğrenme ortamı oluşturacaklarını, hangi materyalleri kullanmaları gerektiğini, eğitimin sonuçlarını ve çocuk üzerindeki etkilerini değerlendirmesi konularında bilgili, becerikli ve deneyimli olmaları gerekmektedir.

Modül; eğitimcilere, eğitimci adaylarına, konuya ilgi duyan anne- babalara da ışık tutacaktır.

Bu modül ile resim ve el işi çalışmalarının çocukların gelişimleri üzerindeki etkileri dikkate alınarak; boya işleri, kâğıt işleri, kolaj çalışmaları ve yoğurma maddeleri konusu değerlendirilmiş ve sunulmuştur. Modülü tamamladığınızda size verilen bilgiler doğrultusunda bu çalışmaları rahatlıkla uygulayabileceksiniz.

Bu modüldeki ürünler örnek olarak hazırlanmış olup, uygulayıcılar olarak çocukların yaratıcılıklarını göz önünde bulundurarak yeni ve farklı çalışmalar planlayabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, gerekli ortam sağlandığında, çocuklarla boya çalışmalarını tekniğine uygun biçimde uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Herhangi bir çocuk klübü ya da okul öncesi eğitim kurumuna giderek uygulanan boya çalışmalarını gözleyiniz.
- Gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. BOYA ÇALIŞMALARI

1.1. Boya Çeşitleri

Çocuklar boyaları resim yapmak, bazı çalışmalarını renklendirmek amacıyla kullanırlar. Çocukların kullanabileceği boya çeşitleri aşağıda verilmiştir:

- **Sulu boya:** Piyasada hazır olarak da bulabileceğiniz gibi kendiniz de rahatlıkla sulu boya hazırlayabilirsiniz.

Sulu boyanın Hazırlanışı:

- 1 bardak çamaşır kolası
- 1 bardak soğuk su
- 2 bardak sıcak su
- 1 kahve kaşığı toz boya (Zehirsiz badana boyası tercih edilir).

Bir bardak çamaşır kolası, bir bardak soğuk su ile eritilir ve kaynamakta olan iki bardak suya ilave ederek tahta bir kaşık yardımı ile karıştırarak pişirilir. Karışım sulu olursa bir miktar daha sulandırılmış kola ilave edilir, koyu olursa çok az sulandırılarak tekrar pişirilir. Soğuduktan sonra ağzı kapalı kavanozlarda saklanır. (Oğuzkan, Şükran)

- **Pastel Boya:** Okul öncesi yaş grubunda olan çocukların tercihi, daha çok pastel boyadan yanadır. Bu boyalar kalın gövdeli oluşlarından dolayı, henüz küçük kas gelişimini tamamlamamış çocuklar için uygundur. Özellikle yağlı pastel boyaların daha canlı renkler vermesi ve kâğıt üzerinde rahat kayması kullanım kolaylığı sağlar.

Pastel boya birçok boya tekniğine uygundur ve başka boyalarla birlikte kullanıldığında da özelliğini kaybetmez.(Abacı, Oya)

- **Parmak Boyası:** Parmak boyasının hazırlanışı:

1 ölçü çamaşır kolası	½ ölçü toz sabun
1 ölçü soğuk su	1 çay kaşığı talk pudrası
2 ölçü sıcak su	1 çay kaşığı toz boya

Bir ölçü kola, bir ölçü soğuk suda eritilir. Kaynamakta olan 2 ölçü suya yavaş yavaş karıştırarak berraklaşınca kadar pişirilir. Daha sonra bu karışıma rendelenmiş sabun, talk pudrası ve toz boya ilave edilerek soğumaya bırakılır. (Oğuzkan, Şükran)

- Tutkallı Boya: Toz boya, beyaz tutkal ve su karışımı ile elde edilir. Tutkalın ve suyun miktarını istediğimiz gibi ayarlayarak boyanın yoğunluğunu farklı tutabiliriz. Tutkalı az, suyu çok tuttuğumuzda suluboya gibi; suyu az, tutkalı çok tuttuğumuzda ise guaj boya yerine; suyun miktarını daha azaltırsak parmak boyası yerine kullanılabilir.

Tutkallı boya yoğun olarak hazırlanıp, ağzı kapalı cam kavanozlarda saklanmalıdır. Isı kaynağından korunmalıdır. Kurumaması için karışımın üzerine bir miktar su konulur. Kullanılacağı zaman, her renk boyayı ayrı kâselere koyarak çalışma masalarına hazırlanmalıdır. (Abacı, Oya)

1.2. Malzeme Özellikleri

- Boya çalışmaları için kullanılacak masalar kolay temizlenebilir olmalıdır. Bunun için formika masalar tercih edilebilir. Ya da herhangi bir masanın üzerine düz renk muşamba ya da naylon örtü örtülerek boya yapılacak alan hazırlanmış olur.
- Boya yapılacak kaplar; çocukların fırçayı kolayca batırıp çıkarabilmeleri için çok derin olmayan ağzı geniş, plastik olmalıdır.
- Fırçalar çocukların rahatça tutabilecekleri büyüklükte olmalı, çok büyük ya da çok küçük olmamalıdır. Boya çeşidi kadar masada fırça bulundurulmalıdır.

1.3. Uygulamada Dikkat Edilecek İlkeler

- Öğretmen; çocuklara boyaların ve fırçaların nasıl kullanılacağını açıklamalı, boyaların birbirine karıştırılmaması gerektiğini öğretmelidir.
- Masaya yapılacak etkinlik ile ilgili gerekli malzemeleri çocukların sayısınıca hazırlamalıdır. (örn; sebze baskısı yapılacaksa, uygulama öncesinde çocuklara yetecek kadar fırça, boya ve baskı için kullanılacak sebzeler hazır edilmelidir.)
- Boya çalışmasına başlamadan önce çocukların giysilerini kirletmemeleri için, çocuklara boya önlüğü giydirilmelidir. Bunun için her çocuğun dolabında boya önlüğü hazır bulundurulmalıdır. Çocuklara önlüklerini giyerken ve çıkarırken yardım edilmelidir.
- Çocuklar resim yapmaya başladıktan sonra hayal güçlerini zedelememek için soru sormaktan kaçınmalı, resimlerini tamamladıktan sonra “bana ne yaptığını

anlatmak ister misin?” diye sorularak çocukların anlattıkları kâğıdın bir yerine öğretmen tarafından kaydedilmelidir.

- Her çocuğun yaptığı resmine çocuğun adı, soyadı ve günün tarihi yazılmalıdır.
- Resmini bitiren çocuğun faaliyeti sınıf panosuna asılarak çocukların ve velilerin yapılan çalışmalarını görmeleri sağlanmalıdır.
- Günün sonunda yapılan çalışma, her bir çocuğun resim dosyasında saklanır. Öğretmen belirli aralıklarla bu dosyayı inceleyerek çocukların gelişimi hakkında bilgi sahibi olabilir. Ve velileri ilgili konuda bilgilendirir.

1.4. Boya Çalışmalarını Uygulama

Sulu boya ile yapılabilecek çalışmalar aşağıda verilmiştir:

➤ Sulu Boya ile Yapılan Çalışmalar

- **Damlatma:** Resim kâğıdı ortadan ikiye katlanarak bir katına fırça yardımı ile iri damlalar şeklinde suluboya damlatılır, sonra kâğıdın diğer katı ile üst üste getirilerek elle üzerinden bastırılır. Kâğıdın katı açıldığında her iki katta da aynı motiflerin oluştuğu gözlenir. (Resim:1)

Resim 1: Damlatma

- **Püskürtme:** Çalışma için öncelikle karton üzerine istenilen şekil çizilir, (şekil yerine çiçek, yaprak veya şeklini çıkarmak istediğin herhangi bir eşya kullanılabilir) çizilen şekil, kartonun içinden ya oyularak çıkarılır ya da şeklin etrafından kesilerek çıkarılır. Resim kâğıdının üstüne bu kalıp konulur. Etrafına çita çakılarak gerginleştirilmiş tül veya ince sineklik kalıbın üzerine tutulur, kullanılmayan dış fırçası önce sulu boyaya batırılır, daha sonra bu tüle sürülerek boyaların resim kâğıdı üzerine püskürmesi sağlanır. Hiç boş yer kalmayınca kadar bu işleme devam edilir. Daha sonra kalıp kaldırılır, kalıbın olduğu yer boyanmadığı için şekil ortaya çıkmış olur. (Resim: 2)

Resim 2: Puskurtme tekniği ile kedi yapımı

- **Sihirli Boya:** Boya yapılacak kâğıtlara mum ile istenilen Şekil izilir. Sonra kâğıt **boydan** boya suluboya ile boyanır. Mumla çizilen yerler suluboya tutmadığı için Şekil ortaya çıkar. (Resim: 3,4)

Resim 3: Sihirli boya ile ördek yapımı

Resim 4: Sihirli boya ile gl yapımı

- **Şeker Boya:** İki şekilde yapılır:

Birincisi; resim kâğıdına istenilen şekil çizilir. Çizilen şekil sulu boya ile boyanır ve boya kurumadan üzerine çay kaşığı ile şeker konulur. Şeker, altındaki boyayı emerek ortaya farklı bir çalışma çıkar.

İkincisi; resim kâğıdına istenilen şekil çizilir. Çizilen şeklin içine çay kaşığı ile şeker doldurulur. Toz şeker ile doldurulan şeklin üzerine çeşitli renklerde sulu boya damlatılır. (Resim: 5,6)

Resim 5: Şeker boya ile tren yapımı

Resim 6: Şeker boya ile ceylan yapımı

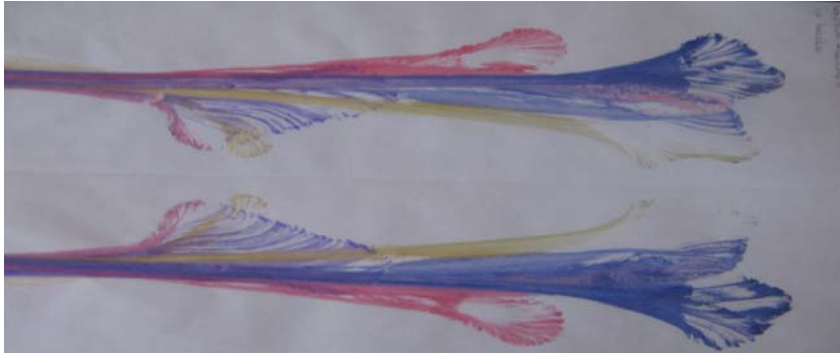
- **Üfleme:** Resim kâğıdı üzerine fırça yardımı ile iri sulu boya damlaları damlatılır. Bir pipet yardımı ile damlalar üflenerek sulu boya dağıtılır. Farklı renkler kullanılırsa çalışmadan daha güzel sonuç alınır. (Resim: 7)

Resim 7: Üfleme boya çalışması

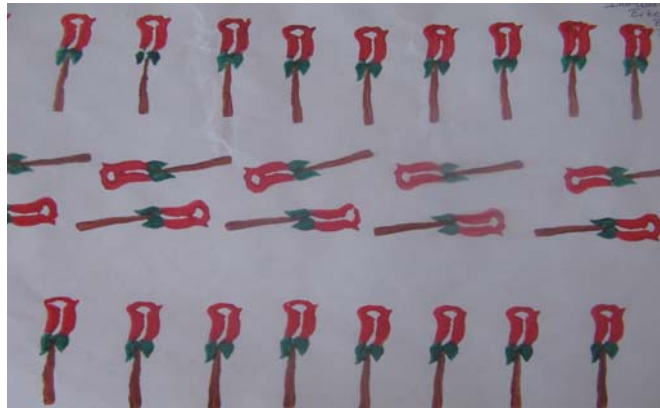
- **Baskılar**

- **İp Baskısı:** 25–30 cm. uzunluğunda sicim veya paket iplerinin bir ucuna düğüm atılarak çocuklara verilir. Boya yapılacak kâğıtlar ortadan ikiye katlanarak çocuklara verilir. İplerin düğümlü ucundan tutularak istenilen renkte boyanır. Boyalı ip, ikiye katlanmış kâğıtların bir tarafına istenilen şekilde yerleştirilir. Diğer elle kâğıdın üstünden bastırılarak ip hızla çekilir. Kâğıt açıldığında ortaya değişik simetrik şekiller çıkar.(Resim: 8)

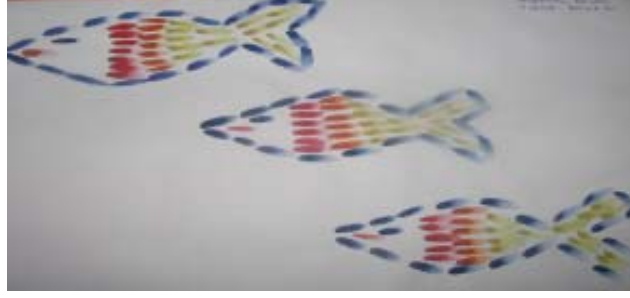
Resim 8: İp baskısı

- **Patates Baskısı:** Patatesler yıkanır, ortadan ikiye ayrılır. Üstüne istenilen şekil çizilir ve şeklin kenarları kesilerek şekil ortaya çıkarılır. Şekiller istenilen renge boyandıktan sonra ters çevrilerek beyaz kâğıda basılır. Böylece patatesin üzerine çizdiğimiz şekiller kâğıt üzerine çıkmış olur. (Resim: 9)

Resim 9: Patates baskısı ile gül yapımı

- **Fırça Baskısı:** Baskı yapılacak fırçalar çok küçük ya da çocukların tutamayacağı kadar büyük olmamalıdır. Fırçalar önce sulu boyaya batırılır, sonra beyaz kâğıtlara önce rastgele basılır, daha sonra şekiller oluşturulacak biçimde basılır. (Resim: 10)

Resim 10: Fırça baskısı ile balık yapımı

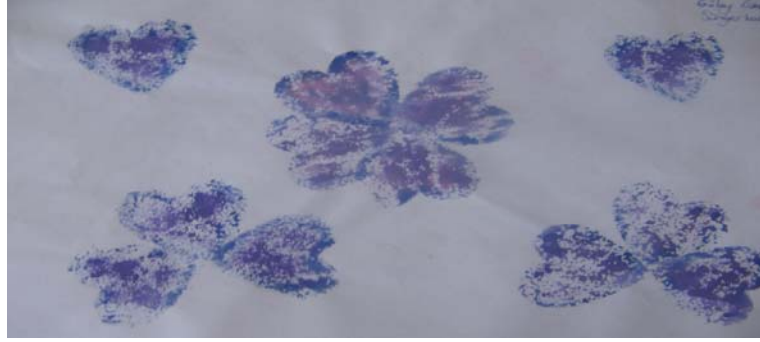
- **Yaprak Baskısı:** Çeşitli ağaçlardan yapraklar toplanır. Yaprığın damarlı yüzü sulu boya fırçası ile boyanır ve resim kâğıdına basılır. (Resim: 11)

Resim 11: Yaprak baskısı

- **Sünger Baskısı:** Büyük parça halinde bulunan süngerler çocukların rahatça tutabilecekleri parçalara bölünür. Süngerler önce sulub oyaya, sonra resim kâğıdına basılır.

İstenirse süngerlere değişik yerlerinden bağlayarak çeşitli şekiller de verilebilir. (Resim: 12)

Resim 12: Sünger baskısı ile yonca yapımı

- **Naylon Örtü Baskısı:** Değişik desenlerdeki naylon örtüler, fırça yardımı ile suluboya ile boyanır. Resim kâğıdına ters çevrilerek basılır. Örtünün deseni kâğıda çıkar. (Resim: 13)

Resim 13: Naylon örtü baskısı

- **El ve Parmak Baskısı:** Hazırlanan suluboyalarla el ve parmakların iç yüzü boyanır ve beyaz kâğıda bastırılır. Ortaya çıkan şekillere göz, ağız vb. yapılarak etkinlik daha ilgi çekici hale getirilebilir. (Resim: 14) (Saygın, Ayfer)

Resim 14: Parmak baskısı ile karınca yapımı

- **Sebze Baskısı:** Soğan, limon, pırasa, havuç, karnabahar, salatalık vb. sebzeler kullanılabilir. Sebzeler enine kesilerek geniş kaplara konulmuş suluboyaya batırılır (ya da fırça ile boyanır), sonra beyaz kâğıda basılır. (Resim: 15)

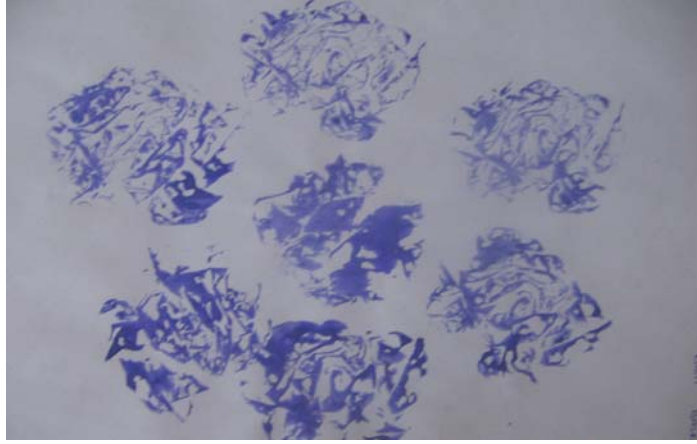
Resim 15: Soğan baskısı ile çiçek yapımı

- **Tüy Baskısı:** Tavuk, kuş v.b. hayvanların tüyleri iyice temizlendikten sonra çalışma masalarına konur. Tüyler önce suuboyaya batırılır daha sonra resim kâğıdına basılır.(Resim: 16)

Resim 16: Tüy baskısı

- **Kâğıt Baskısı:** Çalışma için eski gazete kâğıtları, teksir kâğıtları mecmua kâğıdı v.b. kullanılabilir. Kâğıtlar buruşturularak önce suluboyaya sonra resim kâğıdına basılır. (Resim: 17)

Resim 17: Kâğıt baskısı

➤ **Pastel Boya ile Yapılan Çalışmalar**

- **Kazıma:** Resim kâğıdı kısım kısım rengârenk boyanır. Hiç boş yer kalmayınca kadar bu işleme devam edilir. Daha sonra boyaların üstü, siyah pastel boya ile tamamen boyanır. Kibrit çöpü, kürdan veya kalem ucu gibi araçlarla kazınarak resim yapılır. Bu teknik güç ve uzun süren bir çalışma gerektirdiğinden küçük yaş gruplarına uygulanmamalıdır. (Resim: 18)

Resim 18: Kazıma

- **Ütü Baskısı:** Pastel boyalar bir kalemtraş yardımı ile açılarak küçük parçalara ayrılır. (Bu işlemi **küçük** yaş gruplarında öğretmen yapmalıdır). Fon kartonu ya da resim kâğıdı ortadan ikiye katlanır. Arasına pastel boya parçalarından konularak üzerinden ılık ütü basılır. (Bu teknik öğretmen gözetiminde yapılmalıdır. Öğretmen kaza ve tehlikelere karşı gerekli tedbirleri almalıdır). Bu yöntemle; tebrik kartları, duvar süsleri vb. yapılabilir. (Resim: 19, 20)

Resim 19: Ütü baskısı yapımı

Resim 20: Ütü baskısı ile balık yapımı

- **Şekil Çıkarma (Gölge Çalışması):** Karton üzerine istenilen şekil çizilerek etrafından kesilip, şekil çıkarılır. Resim kâğıdı üzerine bu kalıp konulur, kalıbın etrafı renkli pastel boya ile boyanır. Daha sonra parmakla boyalar dışa doğru dağıtılır. Kalıp kaldırıldığında ortaya şekil çıkmış olur. (Resim: 21)

Resim 21: Şekil çıkarma (gölge çalışması)

- **Serbest Resim:** Çalışma masalarına pastel boyalar ve resim kâğıtları konur. Çocuklar içlerinden geldiği gibi resim yaparak ruhsal açıdan rahatlarlar; iç dünyalarını kâğıda dökerler. Öğretmen çocukların resimlerini inceleyerek iç dünyaları hakkında fikir sahibi olabilir. Bu yöntem çocukları tanıma açısından eğiticiye kolaylık sağlar. (Resim: 22)

Resim 22: Serbest resim çalışması

- **Sihirli Boya:** Resim kâğıdı ortadan ikiye katlanır. Dışta kalan bir yüzüne istenilen şekil çizilir. Şekil çizilen sayfanın arkası pastel boya ile hiç boş yer kalmayınca kadar rengârenk boyanır. Daha sonra kâğıdın dış yüzüne çizdiğimiz şeklin üzerinden bir kalemle tekrar çizilir. Böylece kâğıdın diğer kısmına çizilen şekil, renkli olarak çıkar.(Saygın, Ayfer) (Resim: 23)

Resim 23: Pastel boya ile sihirli boya çalışması

➤ **Parmak Boyası ile Yapılan Çalışmalar**

- **Grup Resmi:** Bu teknik için büyük boy çalışma kâğıtları kullanılmalıdır. Birkaç resim kâğıdı bir araya getirilerek de bu çalışma yapılabilir. Hazırlanan kâğıdın kaymaması için bir yere monte edilebilir. Grup halinde çalışmak isteyen çocuklar, bir araya gelerek çalışmak istedikleri konuyu öğretmenle birlikte belirlerler. Her çocuk konu ile ilgili resim yapar ve neticede bir kompozisyon oluşturulmuş olur.(Resim: 24)

Resim 24: Grup resmi

- **Serbest Resim:** Parmak boyası renk renk kaplara konur. Resim kâğıtları masalara hazırlanır. Parmak boyası yapan çocuklara tarak, kutu kapakları, tavuk tüyleri verilerek çocukların değişik şekiller oluşturmalarına yardımcı olunabilir.

➤ **Tutkallı Boya ile Yapılan Çalışmalar**

Tutkallı boya; her çeşit kâğıt, cam, kumaş, plastik, duvar, taş, metal, ahşap gibi yüzeylerde kullanılabilir. Sulu boya gibi şeffaf değil, kapatıcıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

(4-6) ya da (6-12) yaş çocuklarının gelişim düzeyine uygun, kendi seçeceğiniz bir boya türü ile boya çalışmalarını çocuklarla uygulayınız. Uygulama çalışmalarının sonucunu sınıfta arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapılacak boya çalışmasının türünü seçiniz. ➤ Çalışma için gerekli malzemeleri hazırlayınız. ➤ Boya yapılacak alanı hazırlayınız. ➤ Çocuklara yapılacak çalışmayı tanıttınız. ➤ İhtiyaç duyan çocuklara yardım ediniz. ➤ Yapılan çalışmaları sergileyiniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocukların gelişim düzeyine uygun boya çalışması seçiniz. ➤ Dikkatli ve titiz olunuz. ➤ Genel sağlık kurallarına uyunuz. ➤ Kaza ve tehlikelere karşı uyanık olunuz. ➤ Temiz olunuz. ➤ Çalışma için gerekli hazırlıkları yapınız. ➤ Çocukları yapılacak çalışmaya yöneltiniz. ➤ Boya çalışmalarını tekniğine uygun olarak uygulayınız. ➤ Uygulamalar sırasında çocukları gözleyiniz. ➤ Olumlu iletişim içinde olunuz. ➤ Enerjik olunuz. ➤ Hoşgörülü olunuz. ➤ Yaratıcı olunuz. ➤ Düzenli olunuz. ➤ Demokratik olunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıda hazırlanan değerlendirme ölçeğine göre çocuklarla yaptığınız uygulamaları değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre “evet-hayır” seçeneklerinden uygun olan kutucuğu işaretleyiniz. Listelenen davranışların her birinin arkadaşınız tarafından yapılıp yapılmadığını gözlemleyiniz.

Değerlendirme Ölçeği			
Gözlenecek Davranışlar		Evet	Hayır
1	Yapılacak boya çalışmasının türünü seçtiniz mi?		
2	Seçtiğiniz çalışmanın çocukların gelişim düzeyine uygunluğunu kontrol ettiniz mi?		
3	Yapılacak çalışma için gerekli malzemeleri hatırladınız mı?		
4	Kaza ve tehlikelere karşı gerekli tedbirleri aldınız mı?		
5	Boya yapılacak alanı hazırladınız mı?		
6	Çocuklara yapılacak çalışmayı tanıttınız mı?		
7	Çocukları yapılacak çalışmaya yönelttiniz mi?		
8	Boya çalışmalarını tekniğine uygun olarak uyguladınız mı?		
9	İhtiyaç duyan çocuklara yardım ettiniz mi?		
10	Uygulamalar sırasında çocukları gözlediniz mi?		
11	Çocuklarla olumlu bir iletişim kurdunuz mu?		
12	Yapılan çalışmaları sergilediniz mi?		
DÜŞÜNCELER			
.....			

İşaretleme sonucunda “hayır” cevabını vererek eksik olduğunuzu tespit ettiğiniz konuların, uygulamasını tekrar yaparak eksiklerinizi tamamlayınız.

ÖLÇME SORULARI

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz. Doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" harfi yazınız.

- 1) (.....) Çocukların kullanabileceği boya türleri çok sınırlıdır.
- 2) (.....) Sulu boya hazırlarken mutlaka çamaşır kolası kullanılmalıdır.
- 3) (.....) Pastel boyalar kalın gövdeli oluşlarından dolayı kas gelişimini tamamlamamış çocuklar için uygun değildir.
- 4) (.....) Boya çalışmalarında kullanılan masalar formika malzemedен yapılmış olabilir.
- 5) (.....) Çocuklara boyaların ve fırçaların nasıl kullanılacağı açıklanmaktadır.
- 6) (.....) Püskürtme çalışması, pastel boyalarla yapılan bir uygulamadır.
- 7) (.....) Kazıma çalışması, teknik güç ve uzun süren bir çalışma gerektirdiğinden küçük yaş gruplarına uygulanmamalıdır.
- 8) (.....) Serbest resim, çocukların iç dünyaları hakkında fikirler verir, çocukları tanımayı kolaylaştırır.
- 9) (.....) Parmak boyaları , grup resim çalışmalarına uygun değildir.
- 10) (.....) Tutkallı boyalar kapatıcı özellik taşırlar.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda; gerekli ortam sağlandığında, çocuklarla kâğıt işlerini tekniğine uygun biçimde uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çeşitli kaynaklardan çocuklara uygun kâğıt işleri örnekleri araştırınız.
- Herhangi bir çocuk klübü ya da okul öncesi eğitim kurumuna giderek uygulanan kâğıt işleri etkinliğini gözleyiniz.
- Gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. KÂĞIT İŞLERİ

2.1. Kâğıt İşleri Etkinlikleri

Kâğıtla çalışma çocukların sevdikleri ve ilgilendikleri etkinliklerdendir. Önemli olan bu ilgiyi çocukların gelişimine katkıda bulunabilecekleri biçimde yönlendirmektir. Bunun için seçtiğimiz etkinlik çocukların seviyelerinin altında ya da üstünde olmamalıdır. Örn; makas tutmasını bilmeyen bir çocuktan bir şekli düzgün olarak kesmesi istenemez.

2.2. Malzeme Özellikleri

- Kâğıt işlerinde kullanılacak araçlar, çocukların kolayca kullanabileceği büyüklükte olmalıdır.
- Kâğıt işlerinde kullanılan makasların ucu, küt ve iyi kesen makaslar olmasına dikkat edilmelidir.
- Çalışmada kullanılacak kâğıtlar çabuk yırtılan ve kolay buruşan kâğıtlar olmamalı, iyi kalitedeki kâğıtlar kullanılmalıdır.
- Kâğıt işlerinde çalışmanın türüne göre gazete kâğıdı, karton, fon kartonu, el işi kâğıdı, mecmua kâğıdı, yıldızlı kâğıt gibi kâğıtlar tercih edilebilir. (Bk. Kâğıt İşlerini Uygulamak)

2.3. Uygulamada Dikkat Edilecek İlkeler

- Çalışmaya başlamadan önce, çalışmada kullanılacak malzemeler temin edilmelidir. (Makas, yapıştırıcı, kâğıt vb.)
- Çalışmada kullanılacak malzemeler çocukların sayısınca temin edilmelidir.
- Seçilen etkinlik, çocukların gelişim seviyelerine uygun olmalıdır. (Makas tutmasını bilmeyen bir çocuğa şekli düzgün kesme ile ilgili bir etkinlik verilmemelidir.)
- Öğretmen; çocuklara sürekli örnek vermekten kaçınmalı, amaç doğrultusunda onlara rehberlik ederek yönlendirmelidir.(Bazı hallerde, örneğin; sınıfı süslemek için basit katlamalarda yardımcı olunabilir.)

2.4.Kâğıt İşleri Çalışmalarını Uygulamak

Kâğıtla yapılacak çalışmalarda aşağıdaki tekniklerden yararlanabilirsiniz:

- **Kâğıt Yırtma:** Herhangi bir alet kullanmadan kâğıdı istenilen nitelikte elle koparmaya “Yırtma Tekniği” denir. İstenirse yırtılan parçalar bir şekil üzerine yapıştırılarak farklı bir çalışma da yapılabilir. (Resim: 1)

Resim 1:Yırtma Yapıştırma Tekniği İle Ördek Yapımı

- **Kâğıt Katlama:** Kâğıda istenilen şekilde şekil vermeye “Kâğıt Katlama” denir. Katlama mukavva gibi kalın kâğıtlar hariç her türlü kâğıda uygulanabilir. (Resim: 2, 3, 4, 5, 6, 7)

Resim 2: Kâğıt katlama ile kedi yapımı

Resim 3: Kâğıt katlama ile çiçek yapımı

Resim 4: Kâğıt katlama ile dinazor yapımı

Resim 5: Rüzgâr gülü

Resim 6: Tebrik kartı süslemesi

Resim 7: Kâğıt katlama örnekleri

- **Kâğıt Kesme:** Kâğıda çizilen herhangi bir şekli kesip, çıkarmaya “Kâğıt Kesme” denir. Çocuklara önce düz çizgi üzerinden kesme egzersizleri yaptırılır. Renkli mecmualardan basit kesme çalışmaları yaptırılmalı, daha sonra ayrıntılı şekillerin kesimine geçilmelidir. (Resim: 8,9)

Resim 8: Kâğıt Kesme

Resim 9: Kâğıt Kesme İle Çiçek Yapımı

- **Kâğıt Yuvarlama:** Bu teknik için ince karton, fon kartonu, resim kâğıdı gibi kâğıtlar kullanılır. Kâğıt istenilen uzunlukta ve genişlikte kesilir, kalem gibi bir araçla bir ucundan tutarak yuvarlanır. Kâğıt yuvarlama ile çeşitli süslemeler, şapkalar, insan ve hayvan figürleri, çeşili taşıt araçları yapılabilir. (Resim:10)

Resim: Kâğıt yuvarlama ile şemsiye yapımı

UYGULAMA FAALİYETİ

6-12 yaş çocuklarının gelişim düzeyine uygun, kâğıt işleri türü ile kâğıt işlerini çocuklarla uygulayınız. Uygulama çalışmalarının sonucunu sınıfta arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapılacak kâğıt işleri türünü seçiniz. ➤ Çalışma için gerekli malzemeleri hazırlayınız. ➤ Çalışma yapılacak alanı hazırlayınız. ➤ Çocuklara yapılacak çalışmayı tanıtınız. ➤ İhtiyaç duyan çocuklara yardım ediniz. ➤ Yapılan çalışmaları sergileyiniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocukların gelişim düzeyine uygun kâğıt işleri seçiniz. ➤ Dikkatli ve titiz olunuz. ➤ Genel sağlık kurallarına uyunuz. ➤ Kaza ve tehlikelere karşı uyanık olunuz. ➤ Temiz olunuz. ➤ Çalışma için gerekli hazırlıkları yapınız. ➤ Çocukları yapılacak çalışmaya yönlentiniz. ➤ Kâğıt işlerini tekniğine uygun olarak uygulayınız. ➤ Uygulamalar sırasında çocukları gözleyiniz. ➤ Olumlu iletişim içinde olunuz. ➤ Enerjik olunuz. ➤ Hoşgörülü olunuz. ➤ Yaratıcı olunuz. ➤ Düzenli olunuz. ➤ Demokratik olunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıda hazırlanan değerlendirme ölçeğine göre çocuklarla yaptığınız uygulamaları değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre “evet-hayır” seçeneklerinden uygun olan kutucuğu işaretleyiniz. Listelenen davranışların her birinin arkadaşınız tarafından yapılıp yapılmadığını gözlemleyiniz.

Değerlendirme Ölçeği			
Değerlendirme Kriterleri		Evet	Hayır
1	Yapılacak kâğıt çalışmasının türünü seçtiniz mi?		
2	Seçtiğiniz çalışmanın çocukların gelişim düzeyine uygunluğunu kontrol ettiniz mi?		
3	Yapılacak çalışma için gerekli malzemeleri hazırladınız mı?		
4	Kaza ve tehlikelere karşı gerekli tedbirleri aldınız mı?		
5	Çalışma yapılacak alanı hazırladınız mı?		
6	Çocuklara yapılacak çalışmayı tanıttınız mı?		
7	Çocukları yapılacak çalışmaya yönelttiniz mi?		
8	Kâğıt çalışmalarını tekniğine uygun olarak uyguladınız mı?		
9	İhtiyaç duyan çocuklara yardım ettiniz mi?		
10	Uygulamalar sırasında çocukları gözlediniz mi?		
11	Çocuklarla olumlu bir iletişim kurdunuz mu?		
12	Yapılan çalışmaları sergilediniz mi?		
DÜŞÜNCELER			

İşaretleme sonucunda “hayır” cevabını vererek eksik olduğunuzu tespit ettiğiniz konuların, uygulamasını tekrar yaparak eksiklerinizi tamamlayınız.

ÖLÇME SORULARI

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz. Doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" harfi yazınız.

- 1) (...) Çocuklar için seçilen kağıt işleri etkinlikleri çocukların seviyelerinin üstünde olmalıdır.
- 2) (...) Kağıt işlerinde kullanılan kağıtlar, çabuk yırtılan cinsten olmamalıdır.
- 3) (...) Kağıt çalışmaları sırasında öğretmen, yapılacak çalışmayı örnek göstererek açıklamalıdır.
- 4) (...) Kağıda istenilen nitelikte elle şekil vermeye "kağıt yırtma" denir.
- 5) (...) Kağıt yuvarlama ile çeşitli süslemeler, şapkalar, insan ve hayvan figürleri yapılabilir.
- 6) (...) İstenilen figürleri kesme çalışmasından önce, çocuklara düz çizgi üzerinden kesme alışmaları yaptırılmalıdır.
- 7) (...) Kağıt katlamada mukavva gibi kalın kağıtlar hariç her türlü kağıtlar kullanılabilir.
- 8) (...) Kağıt işlerinde kullanılan makasların sivri uçlu olmasına özen gösterilmelidir.
- 9) (...) Kağıt işlerinde; gazete kağıdı, karton, el işi kağıdı kullanılmamalıdır.
- 10) (...) Kağıt yırtmada; istenirse yırtılan parçalar bir şekil üzerine yapıştırılarak farklı bir çalışma yapılabilir.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, gerekli ortam sağlandığında, çocuklarla kolaj çalışmalarını tekniğine uygun biçimde uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çeşitli kaynaklardan çocuklara uygun kolaj çalışmaları örnekleri araştırınız.
- Herhangi bir çocuk klübü ya da okul öncesi eğitim kurumuna giderek uygulanan kolaj çalışmaları etkinliğini gözleyiniz.
- Gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. KOLAJ ÇALIŞMALARI (ARTIK MATERYALLERLE ÇALIŞMA)

3.1. Artık Malzemelerin Özellikleri

- Seçilen materyaller çocukların ilgi, istek, yaş ve gelişim seviyelerine uygun olmalıdır.
- Artık malzeme, zamanla özelliğini kaybetmemelidir.
- Kolayca kopup, parçalanabilen özellikte olmamalıdır.
- Kullanılırken sağlığa zararlı nesnelere içermemelidir.
- Çok fonksiyonlu olmalı, yaratıcılığı desteklemelidir.(Örn; tuvalet kâğıdı rulosunu hem ağaç, hem aslan ya da kukla olarak kullanabildiğimiz gibi kullandığımız artık malzemede de bu özelliği aramalıyız).
- Sivri uçları, kesici kenarları olmamalıdır.
- Maddi değeri yüksek nesnelere olmamalıdır.
- Şekil ve renk bakımından ilgi çekiciliğini kaybetmemiş olmalıdır.
- Kolay kesilerek, yapıştırılabilir özellikte olmalıdır.
- Bozuk para, kibrit, çakmak, sigara izmariti gibi zararlı nesnelere artık malzeme olarak kullanılmamalıdır. (Sert, Sergül)

3.2. Artık Malzemelerin Çeşitleri

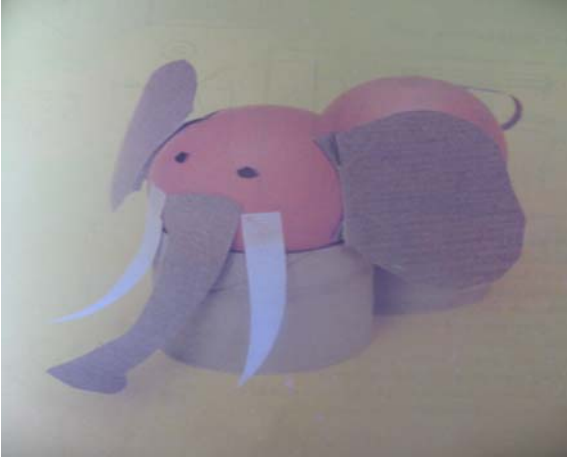
Artık malzemeler, pratik günlük nesnelere ve doğal malzemeler başlıkları altında toplanabilir. Kumaşlar, pet şişeler, şişe kapakları, düğmeler, boş makaralar, yünler, pamuk, takılar, dergi, broşür ve eski kitaplar, çeşitli kalemler, boncuklar, kutular, şişe mantarları, deri ve tahta parçaları (tahtalar iyice yontulmuş- zımparalanmış olmalı), fındık, fıstık, ceviz gibi kuru yemiş kabukları, mercimek, mısır, buğday, boyalı makarnalar gibi yiyecek

maddeleri, sünger ve köpük parçaları, boyanmış çakıl taşları, oyuncak parçaları, çam kozalakları, plastik tabaklar ve daha aklınıza gelebilecek pek çok malzeme, artık materyal olarak sıralanabilir.

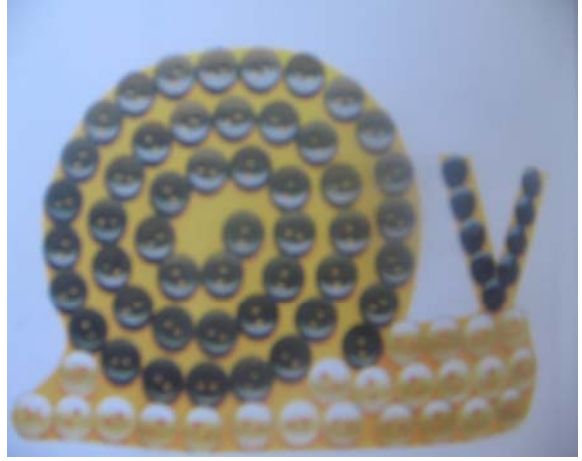
3.3. Artık Malzemelerden Yapılabilecek Etkinlikler

Artık materyallerle bir çalışma yapmadan önce malzemeler mutlaka işlemden geçirilmeli, temizlenmelidir. Parçalara ayrılması ya da boyanması gerektiği durumlarda öğretmen bunu önceden yapmalı ve daha sonra çocukların kullanımına sunmalıdır.

Aşağıda artık malzemelerle yapılabilecek birkaç etkinlik gösterilmiştir:

Resim 1: Tuvalet kâğıdı ruloları, karton ve yumurtalarla fil yapımı

Resim 2: Karton ve düğmelerle salyangoz yapımı

Resim 3: Tuvalet kâğıdı rulosu ve boyanmış çekirdeklerle kalemlik yapımı

Resim 4: Balon ve kâğıtlarla kukla yapımı

Resim 5: Çeşitli makarna, pet şişe ve tuz seramiği ile vazo yapımı

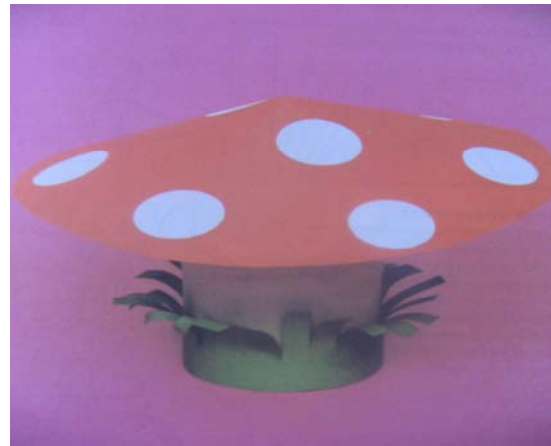
Resim 6: Ponponlarla mobil yapımı

Resim 7: Çay, yün ve mercimek ile penguen yapımı

Resim 8: Yün, çay ve mercimek ile ördek yapımı

Resim 9: Tuvalet kağıdı rulosu ve kağıtlarla mantar yapımı

UYGULAMA FAALİYETİ

6-12 yaş çocuklarının gelişim düzeyine uygun, kâğıt kolaj çalışması türü seçerek çocuklarla uygulayınız. Uygulama çalışmalarının sonucunu sınıfta arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapılacak kolaj çalışmasının türünü seçiniz. ➤ Çalışma için gerekli malzemeleri hazırlayınız. ➤ Çalışma yapılacak alanı hazırlayınız. ➤ Çocuklara yapılacak çalışmayı tanıtınız. ➤ İhtiyaç duyan çocuklara yardım ediniz. ➤ Yapılan çalışmaları sergileyiniz. ➤	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocukların gelişim düzeyine uygun kolaj çalışması seçiniz. ➤ Dikkatli ve titiz olunuz. ➤ Genel sağlık kurallarına uyunuz. ➤ Kaza ve tehlikelere karşı uyanık olunuz. ➤ Temiz olunuz. ➤ Çalışma için gerekli hazırlıkları yapınız. ➤ Çocukları yapılacak çalışmaya yöneltiniz. ➤ Kolaj çalışmalarını tekniğine uygun olarak uygulayınız. ➤ Uygulamalar sırasında çocukları gözleyiniz. ➤ Olumlu iletişim içinde olunuz. ➤ Enerjik olunuz. ➤ Hoşgörülü olunuz. ➤ Yaratıcı olunuz. ➤ Düzenli olunuz. ➤ Demokratik olunuz. ➤

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıda hazırlanan değerlendirme ölçeğine göre çocuklarla yaptığınız uygulamaları değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre “evet-hayır” seçeneklerinden uygun olan kutucuğu işaretleyiniz. Listelenen davranışların her birinin arkadaşınız tarafından yapılıp yapılmadığını gözlemleyiniz.

Değerlendirme Ölçeği			
Değerlendirme Kriterleri		Evet	Hayır
1	Yapılacak kolaj çalışmasının türünü seçtiniz mi?		
2	Seçtiğiniz çalışmanın çocukların gelişim düzeyine uygunluğunu kontrol ettiniz mi?		
3	Yapılacak çalışma için gerekli malzemeleri hazırladınız mı?		
4	Kaza ve tehlikelere karşı gerekli tedbirleri aldınız mı?		
5	Çalışma yapılacak alanı hazırladınız mı?		
6	Çocuklara yapılacak çalışmayı tanıttınız mı?		
7	Çocukları yapılacak çalışmaya yönelttiniz mi?		
8	Kolaj çalışmalarını tekniğine uygun olarak uyguladınız mı?		
9	İhtiyaç duyan çocuklara yardım ettiniz mi?		
10	Uygulamalar sırasında çocukları gözlediniz mi?		
11	Çocuklarla olumlu bir iletişim kurdunuz mu?		
12	Yapılan çalışmaları sergilediniz mi?		
DÜŞÜNCELER			

İşaretleme sonucunda “hayır” cevabını vererek eksik olduğunuzu tespit ettiğiniz konuların, uygulamasını tekrar yaparak eksiklerinizi tamamlayınız.

ÖLÇME SORULARI

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz. Doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" harfi yazınız.

- 1) (.....) Kolaj çalışmalarında kullanılacak artık malzeme, zamanla özelliğini kaybetmelidir.
- 2) (.....) Kolaj çalışmaları için maddi değeri yüksek nesnelere kullanılmalıdır.
- 3) (.....) Artık malzemeler, pratik günlük nesnelere ve doğal malzemelere olarak ikiye ayrılır.
- 4) (.....) Artık malzemelerle bir çalışma yapmadan önce malzemeler mutlaka işlemden geçirilmelidir.
- 5) (.....) Bozuk para, kibrit, çakmaksigara izmariti doğal ve ideal artık malzemelerdendir.
- 6) (.....) Kolaj çalışmalarında kullanılan malzemeler, tek fonksiyonlu olmalıdır.
- 7) (.....) Artık materyaller, çocukların ilgi, istek, yaş ve gelişim seviyelerine uygun olmalıdır.
- 8) (.....) Sivri uçlu ve kesici malzemeler çocuklara artık materyal olarak verilebilir.
- 9) (.....) Kolaj çalışmalarındaki malzemeler, kullanılırken sağlığa zarar verici nitelikte olmamasına özen gösterilmelidir.
- 10) (.....) Şekil ve renk bakımından ilgi çekiciliğini kaybetmemiş malzemeler, kolaj çalışmalarında tercih edilmelidir.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, gerekli ortam sağlandığında, çocuklarla yoğurma maddelerini tekniğine uygun biçimde uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Herhangi bir çocuk klübü ya da okul öncesi eğitim kurumuna giderek uygulanan yoğurma maddeleri etkinliğini gözleyiniz.
- Gözlemlerinizi rapor hâline getiriniz.
- Raporunuzu sınıfta arkadaşlarınıza okuyunuz.

4. YOĞURMA MADDELERİ

4.1. Çeşitleri

Çocuklar yumuşak nesnelere oynamaktan, onlara şekil vermekten çok hoşlanırlar. Onların bu ihtiyaçlarını karşılamak, duygusal doyuma ulaşmalarını ve sıkıntılarını kurtulmalarını sağlamak için yoğurma maddeleri en uygun malzemelerdir. Yoğurma maddeleri ile çalışan çocuklar küçük kas becerilerini geliştirirken aynı zamanda düşünürler, yeni buluşlar ortaya koyarlar. Kendilerine güvenleri artar. Yoğurma maddeleri çocukların sanata ilgilerini artırır, bu alandaki yeteneklerini ortaya koymalarını sağlar.

Çocuklara verilebilecek bazı yoğurma maddeleri aşağıda verilmiştir:

- **Tuz Seramiği:** Tuz seramiği pişirilerek ve pişirilmeden hazırlanabilir. pişirilerek hazırlanan tuz seramiği:

1 bardak un

½ bardak nişasta

1 bardak tuz

1 bardak su

Nişasta çok az su ile eritilir. Bu eriğin içine karıştırarak un ilave edilir. Derin bir kabın içinde 4 bardak su kaynatılır ve tuz ilave edilir. Daha önce hazırlanmış olan karışım tuzlu sıcak suya yavaş yavaş ilave edilir ve jelatin görünümüne gelinceye kadar pişirilir. Bir müddet buzdolabında bekletilir. Elde edilen hamur plastik torbada ya da ağzı kapalı plastik

bir kutuda saklanır. Boya ilave edilmesi isteniyorsa, hamur yapılmadan önce içine 1 tatlı kaşığı kadar toz boya ilave edilir.

Pişirilmeden hazırlanan tuz seramiği:

1 ölçü un ve 1 ölçü tuza yavaş yavaş su eklenerek yumuşak bir hamur elde edilir. Karışım ele yapışıyor; biraz un eklenir. Hamurun renkli olması için bir tatlı kaşığı kadar toz boya ilave edilmelidir. (Resim: 1,2)

Resim 1: Tuz seramiği hazırlama

Resim 2: Tuz seramiği ile kalemlik yapımı

- **Kâğıt Hamuru:** Kâğıt hamuru için gazete kâğıdı, tuvalet kâğıdı, teksir kâğıdı, grapon kâğıdı kullanılabilir. Yapılışı:

Gazete kâğıtları küçük parçalara bölünür. Derin bir kabın içine konularak, kap su ile doldurulur. 1–2 gün bekletilir. Gazete kâğıtları iyice yumuşadıktan sonra ele toplanarak sıkılır ve başka bir kabın içine konur. Diğer tarafta nişasta ile su eritilir ve pişirilir. Sulandırılmış un (çok sulu olmamalıdır) yoğurt kıvamında hazırlanmış olan nişasta, ıslatılıp sıkılan kâğıtların üstüne dökülür. Elle çok iyi yoğrulur. (Nişasta yerine ½ ölçü sulu zamp konursa da ekonomik değildir).

Kâğıt hamuru ile çeşitli hayvan, insan, sebze, meyve şekilleri, kukla başları, maskeler yapılabilir.

Kâğıt hamuru ıslandıktan sonra çok iyi sıkılmazsa rengi gri olur. Gazete hamuru renklendirmek için, içine biraz toz boya konulabilir.

- **Kil:** Toz halinde bulunan kile, su karıştırılarak ele yapışmayacak bir karışım elde edilir. Kil, çalışırken ele yapışıyor; açık havada biraz havalandırılır ya da elle yoğrulurak ele yapışmayacak bir kıvama getirilir. (Resim: 3,4)

Kili uzun süre saklamak için küçük yuvarlaklar yapılır ve parmakla birkaç yerine delikler açılır. Açılan deliklere su doldurulur. (Su çok fazla olmamalıdır.)

Resim 3: Kil ile pasta yapımı

Resim 4: Kil ile salyangoz yapımı

- **Plastrin:** Piyasada hazır olarak bulunur. İçinde bir miktar yağ bulunması nedeniyle yumuşak ve elastiki bir yoğurma maddesidir. Yoğurma maddesi olarak ekonomik değildir. Yumuşak olması nedeniyle yapılan çalışma, kolayca bozulur.

Plastrini kullanırken öğretmen, uzun süre kullanılabilmesi için renklerinin birbirine karıştırılmaması gerektiğini çocuklara söylemelidir. Plastrin kullanıldıktan sonra kurumaması için naylon torbada saklanmalıdır. (Oğuzkan, Şükran) (Resim: 5,6)

Resim 5: Plastrin ve arık malzemelerle kaplumbağa ve timsah yapımı

Resim 6: Plastrin ve bilyelerle mumluk yapımı

4.2. Uygulamada Dikkat Edilecek İlkeler

- Yoğurma maddeleri yapılacak masaya, düz renk muşamba ya da naylon örtü örtülmelidir.
- Çocuklara yoğurma maddeleri elma büyüklüğünde parçalar halinde verilmelidir.
- Yoğurma maddelerinin kıvamı; ele yapışmayacak şekilde olmalıdır.
- Bazı yoğurma maddeleri renklendirilerek, bazıları ise olduğu gibi verilebilir.
- Çocukların yaratıcılığını geliştirmek için yoğurma maddeleriyle birlikte küçük oklava, merdane, plastik pasta kalıpları, oyuncak parçaları, kutu kapakları, makaralar verilebilir.
- Malzeme dolabında bulunan artık malzemeler de yoğurma maddeleri ile birlikte kullanılarak değişik çalışmalar yapılabilir. (Bk. Artık Malzemelerle Yapılabilecek Etkinlikler)
- Uygulama sırasında öğretmen çocukları gözlemeli, yardıma ihtiyaç duyan çocukları yönlendirmelidir. (Örn; öğretmen; elinde durmadan yuvarlaklar yapan çocuğa, bu yuvarlaklarla neler yapabileceğini sorar ve “istersen saydıklarından birini yapabilirsin” şeklinde çocuğu yönlendirebilir). Fakat çocuklara taklit etmesi için örnek gösterilmemelidir.

4.3. Yoğurma Maddeleri Çalışmalarını Uygulamak

Öğrendiğiniz teknikler ve malzemelerle, uygulamada dikkat edilecek ilkeler bölümünde belirtilen maddeleri göz önünde bulundurarak yoğurma maddeleri ile uygulama çalışmaları yapınız. Yaptığınız çalışmaları sınıfta arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

4-6 yaş çocuklarının gelişim düzeyine uygun, yoğurma maddesi türü seçerek çocuklarla uygulayınız. Uygulama çalışmalarının sonucunu sınıfta arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapılacak yoğurma maddesinin türünü seçiniz. ➤ Çalışma için gerekli malzemeleri hazırlayınız. ➤ Çalışma yapılacak alanı hazırlayınız. ➤ Çocuklara yapılacak çalışmayı tanıttınız. ➤ İhtiyaç duyan çocuklara yardım ediniz. ➤ Yapılan çalışmaları sergileyiniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocukların gelişim düzeyine uygun yoğurma maddesi seçiniz. ➤ Dikkatli ve titiz olunuz. ➤ Genel sağlık kurallarına uyunuz. ➤ Kaza ve tehlikelere karşı uyanık olunuz. ➤ Temiz olunuz. ➤ Çalışma için gerekli hazırlıkları yapınız. ➤ Çocukları yapılacak çalışmaya yöneltiniz. ➤ Yoğurma amadeleri çalışmalarını tekniğine uygun olarak uygulayınız. ➤ Uygulamalar sırasında çocukları gözleyiniz. ➤ Olumlu iletişim içinde olunuz. ➤ Enerjik olunuz. ➤ Hoşgörülü olunuz. ➤ Yaratıcı olunuz. ➤ Düzenli olunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıda hazırlanan değerlendirme ölçeğine göre çocuklarla yaptığınız uygulamaları değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre “evet-hayır” seçeneklerinden uygun olan kutucuğu işaretleyiniz. Listelenen davranışların her birinin arkadaşınız tarafından yapılıp yapılmadığını gözlemleyiniz.

Değerlendirme Kriterleri		Evet	Hayır
1	Yapılacak yoğurma maddesinin türünü seçtiniz mi?		
2	Seçtiğiniz çalışmanın çocukların gelişim düzeyine uygunluğunu kontrol ettiniz mi?		
3	Yapılacak çalışma için gerekli malzemeleri hazırladınız mı?		
4	Kaza ve tehlikelere karşı gerekli tedbirleri aldınız mı?		
5	Çalışma yapılacak alanı hazırladınız mı?		
6	Çocuklara yapılacak çalışmayı tanıttınız mı?		
7	Çocukları yapılacak çalışmaya yönelttiniz mi?		
8	Yoğurma maddelerini tekniğine uygun olarak uyguladınız mı?		
9	İhtiyaç duyan çocuklara yardım ettiniz mi?		
10	Uygulamalar sırasında çocukları gözlediniz mi?		
11	Çocuklarla olumlu bir iletişim kurdunuz mu?		
12	Yapılan çalışmalarını sergilediniz mi?		
DÜŞÜNCELER			

İşaretleme sonucunda “hayır” cevabını vererek eksik olduğunuzu tespit ettiğiniz konuların, uygulamasını tekrar yaparak eksiklerinizi tamamlayınız.

ÖLÇME SORULARI

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz. Doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" harfi yazınız.

- 1) (.....) Çocuklar yumuşak nesnelere oynamaktan, onlara şekil vermekten çok hoşlanırlar.
- 2) (.....) Yoğurma maddeleri ile çalışmak, çocukların küçük kas becerilerini geliştirir.
- 3) (.....) Pişirilerek hazırlanan tuz seramiğine un konulmamalıdır.
- 4) (.....) Kâğıt hamuru, ıslandıktan sonra çok iyi sıkılmazsa rengi gri olur.
- 5) (.....) Kil, çalışırken ele yapıştıyorsa, biraz su ilave edilmelidir.
- 6) (.....) Plastrin, oldukça ekonomik bir yoğurma maddesidir.
- 7) (.....) Plastrini kullanırken öğretmen, uzun süre kullanılabilmesi için renklerin birbirine karıştırılmaması gerektiğini çocuklara söylemelidir.
- 8) (.....) Yoğurma maddesinin kıvamı, ele yapışmayacak derecede olmalıdır.
- 9) (.....) Malzeme dolabında bulunan artık malzemeler de yoğurma maddeleri ile birlikte kullanılarak değişik çalışmalar yapılabilir.
- 10) (.....) Bazı yoğurma maddeleri renklendirilerek, bazıları ise olduğu gibi verilebilir.

MODÜL DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Modül ile kazandığınız bilgi ve becerileri aşağıdaki soruları cevaplandırarak belirleyiniz.

Aşağıdaki sorularda doğru olan seçeneği işaretleyiniz.

- 1) Tutkal ve toz boya karışımından elde edilen boya çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Sulu boya
B) Tutkallı Boya
C) Parmak Boya
D) Pastel Boya
- 2) Aşağıdakilerden hangisi pastel boya ile yapılan çalışmalardan biri değildir?
A) Gölge Çalışması
B) Serbest Resim
C) Püskürtme
D) Ütü Baskısı
- 3) Aşağıdakilerden hangisi sulu boya ile yapılan baskı çeşitlerinden biri değildir?
A) Sünger Baskısı
B) Ütü Baskısı
C) Fırça Baskısı
D) Tüy Baskısı
- 4) Çizilen şeklin üzerine şeker ve boya konularak yapılan çalışma, aşağıdakilerden hangisidir?
A) Üfleme
B) Damlatma
C) Sihirli Boya
D) Şeker Boya
- 5) Pişirilerek hazırlanan yoğurma maddesi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Tuz Seramiği
B) Kâğıt Hamuru
C) Kil
D) Plastrin

Aşağıdaki boşluklara uygun olan kelime/kelimeleri yazınız.

- 6) Çizilen kalıbın etrafının pastel boya ile boyandıktan sonra boyaların elle dağıtılması tekniğine ..... (.....) çalışması denir.

- 7) Boya çeşitleri; suluboya, pastel boya, ... ve tutkallı boya olmak üzere dört grupta toplanmıştır.
- 8) Kağıda mum ile şekil çizilip, kağıdın boydan boya suluboya ile boyanmasına ..... çalışması denir.
- 9) .....boya ile her çeşit kâğıt, cam, kumaş, plastik, duvar, taş, metal, ahşap gibi bütün zeminlere rahatlıkla kullanılır.
- 10) Birkaç çocuğun bir araya gelerek parmak boyası ile birlikte yaptığı çalışmaya ..... adı verilir.
- 11) Zaman içinde özelliği bozulmadan muhafaza edilebilen ve işe yaramayacağı düşünülen nesne, ... dir.

Aşağıdaki sorularda doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” harfi yazınız.

- 12) (.....) Boya çalışmaları sırasında çocuklara soru sorarak yönlendirmelidir.
- 13) (.....) Kâğıt işlerinde kolayca yırtılabilen, buruşan kâğıtlar tercih edilmemelidir.
- 14) (.....) Kolaj çalışmalarındaki malzemeler, çocukların gelişim seviyelerinin üstünde olmalıdır.
- 15) (.....)Kâğıt işleri; kâğıt katlama, yuvarlama, kesme ve yırtma olmak üzere gruplandırılmıştır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız konularla ilgili öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Tüm cevaplarınız doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeniniz ile iletişim kurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ -1 CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	D
3	Y
4	D
5	D
6	Y
7	D
8	D
9	Y
10	D

ÖĞRENME FAALİYETİ -2 CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	D
3	Y
4	Y
5	D
6	D
7	D
8	Y
9	Y
10	D

ÖĞRENME FAALİYETİ -3 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	D
5	Y
6	Y
7	D
8	Y
9	D
10	D

ÖĞRENME FAALİYETİ -4 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	Y
4	D
5	Y
6	Y
7	D
8	Y
9	D
10	D

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	B
2	C
3	B
4	D
5	A
6	ŞEKİL ÇIKARMA (GÖLGE)
7	PARMAK BOYASI
8	SİHİRLİ BOYA
9	TUTKALLI
10	GRUP RESMİ
11	ARTIK MATERYAL
12	YANLIŞ (Y)
13	DOĞRU (D)
14	YANLIŞ (Y)
15	DOĞRU (D)

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- DARICA Nilüfer, **Etkinlik Dünyası**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul 2004.
- GÖZÜN Özlem, Seviye CİHANGİR, **Nesnelerle Etkinlikler**, Kök Yayıncılık, Ankara 2004.
- KÜÇÜK Mine, **Küçük Parçalarla Kocaman Harikalar**, Kök Yayıncılık, Ankara 2005.
- GÜR Mehmet, Aysel Şentürk GÜR, **El İşi Kitabım**, Altın Kitaplar, Akdeniz Yayıncılık, İstanbul 2002.
- GÜR Aysel Şentürk, **İlk Elişi Kitabım**, Altın Kitaplar, İstanbul 2002.
- ÖZATALAY Engin, **Kes- Yap**, Ya-Pa Yayınları, 1994, İstanbul
- GÖKÇEN Fatma Çiğdem, **Keselim Katlayalım Şekiller Yapalım**, Ya-Pa Yayınları, İstanbul 1989.
- AVCI Ferit, **Kâğıt Karton ve Mukavva İşleri**, Dilem Yayınevi, 1993, İstanbul.
- **Süngerlerle Elişi Çalışmaları**, Esin Yayınevi, İstanbul.
- KONAT Birsen, **Artık Materyallerle Elişi Örnekleri**, Esin Yayınevi, İstanbul.
- **Taşlarla Elişi Çalışmaları**, Esin Yayınevi.
- **Artık Materyallerle Mobil**, Esin Yayınevi.
- **Artık Materyallele Mozaik Çalışmaları**, Esin Yayınevi.

KAYNAKÇA

- ABACI Oya, **Okul Öncesi Dönem Çocuklarında Görsel Sanat Eğitimi**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul 2003.
- OĞUZKAN Şükran, Emine Tezcan, Gülseren Tür, Özgör Demiral, **Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri ve Eğitici Oyuncaklar**, Oğul Matbaacılık, İstanbul 1981.
- ÇALIŞ Ayşe, **Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmeni**, Kastamonu 2005.
- SERT Sergül, **Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul 2005.